

AVUSTRALYA

GENEL BİLGİLER

COĞRAFİ KONUM

7,6 milyon kilometrekarelik yüzölçümü ile dünyanın “en büyük adası” ve “en küçük kıtası” olarak tanımlanan Avustralya'nın hiçbir ülkeyle kara sınırı bulunmamaktadır.

Arazi yapısı olarak, çoğunlukla alçak plato ve çöllerle kaplı olup, güney doğusunda verimli topraklar bulunmaktadır. Ülkenin toplam arazisinin yaklaşık % 50'si tarımsal işletmeler tarafından kullanılmaktadır.

Ülkenin en alçak yeri, deniz seviyesinden 15 metre yüksek olan Eyre Gölü, en yüksek yeri deniz seviyesinden 2.228 metre yüksek olan ve New South Wales (NSW) Eyaleti içinde yer alan Kosciusko Dağı'dır. Avustralya'da ortalama yükseklik 330 metredir.

İklim bölgelere göre farklılık göstermektedir. İç kesimler kurak ve yarı kurak, güney ve doğusu ılıman, kuzeyi tropikal iklim özellikleri göstermektedir. Sidney'in içinde bulunduğu New South Wales eyaleti nemli ve ılıman bir iklime sahiptir.

Ülkede muhtemel doğal tehlikeler olarak, kıyı bölgelerinde yaşanan fırtınalar, ciddi kuraklık, tabii su kaynaklarının yetersizliği ve mevcut tarım alanlarında görülen toprak kalitesi kaybı olarak belirtilmektedir.

SİYASİ VE İDARİ YAPI

Ülkenin resmi adı Avustralya Topluluğu olup, Federal Demokrasi ile yönetilmektedir.

Altı tane eyalet (New South Wales, South Australia, Queensland, Tasmania, Victoria ve Western Australia) bulunmaktadır. Avustralya'da Australian Capital Territory ve Northern Territory adı altında iki özerk bölge bulunmakta, ayrıca, Ashmore, Cartier, Christmas, Cocos (Keeling), Coral Sea, Heard, McDonald ve Norfolk Adaları, ülkeye bağlı kısımları oluşturmaktadır.

Devlet Başkanı, İngiliz Kraliçesi'dir. Başbakan'ın önerisi ile Kraliçe tarafından bir genel vali görevlendirilmektedir. Avustralya'da Genel Vali'nin Anayasal ve resmi görevleri de bulunmakla birlikte, ağırlıklı olarak görevi, resmi törenlerle ilgilidir.

Yürütmede yetki, federal hükümet (Commonwealth) ile Eyalet ve Bölge Hükümetleri arasında dağılmıştır.

Federal sisteme dayalı bir idari yapı ve çok partili parlamenter demokrasi kapsamında Avustralya yasama sistemi, Queensland eyaleti hariç olmak üzere, çift meclisli eyalet parlamentoları, federal düzeyde Senato ve Temsilciler Meclisi'nden oluşmaktadır.

Avustralya'da bağımsız bir yargı bulunmaktadır. Kanun Sistemi, İngiliz “Common Law” sistemini takip etmektedir.

NÜFUS VE İŞGÜCÜ YAPISI

Avustralya'da nüfus daha ziyade doğu ve güneydoğu kıyılarında yoğunlaşmış olup, IMF verilerine göre ülkenin nüfusu 2018 yılında 25,2 milyona ulaşmıştır. Nüfusun yaklaşık üçte ikisi eyalet başkentlerinde yaşamaktadır.

İşgücünün azlığı, kıtanın büyüklüğü, çiftçilik, madencilik ve ticaret alanındaki imkanlar Avustralya'yı bir fırsatlar ülkesi haline getirmiştir. 1788'den 1970'lere kadar göçmenlerin çoğunluğu Avrupa kıtasından gelmişse de günümüzde Avustralya başta Asya olmak üzere her kıtadan göçmen almaktadır ve ulusal göçmenlik istatistiklerine göre Afrika ve Orta Doğu'dan alınan göçmen sayısı 1996 yılından bugüne yaklaşık iki kat artmıştır.

Özetle, bugün Avustralya işgücü azlığını göç yolu ile karşılamakta, göçmen konusunda belli kriterlere dayandığı, ayrımcılık gözetmeyen bir politika izlemekte, çok çeşitli ülkelerden gelen çok milliyetli ve çok kültürlü bir ülke konumunda bulunmaktadır.

Avustralya halkı içinde vatandaşlık hakkı kazanmış göçmenlerin rolü büyüktür. Nüfusun büyük çoğunluğu İngiliz ve İrlanda asıllıdır. Diğerleri ise; İtalyan, Yunan, Çinli, Arap, Vietnamlı, Türk ve Yerliler (Aborjinler)'dir. Ayrıca, Avustralya nüfus istatistiklerine göre göçmenlerin yanı sıra Asya'dan gelen öğrenci sayısında da bir artış gözlemlendiği açıklanmıştır.

Yerlilerin oranı çok düşük seviyededir (% 1,5'in altında) ve büyük bölümü Kuzey toprakları, Yeni Güney Galler, Queensland ve Batı Avustralya'nın kuzeyinde yerleşiktir.

Avustralya İstatistik Bürosu tarafından, Avustralya'da 2018 yılı itibari ile istihdam edilen kişi sayısı 12,6 milyondur. Ayrıca, aynı tarih itibariyle işsiz sayısı 750.000 civarında olup, işsizlik oranı ise % 5,6 olarak belirtilmektedir.

Toplam işgücünün yaklaşık rakamlarla % 2,6'sı tarım, ormancılık ve balıkçılık, % 1,9'u madencilik, % 7,5'i imalat sanayii, % 8,8'i inşaat, % 77,9'u hizmet sektörlerinde istihdam edilmektedir.

DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE

Ülkenin çok zengin doğal kaynakları, tarım ve imalat sanayilerinin hızla geliştirilmesinde bir lokomotif olarak kullanılmış, bu yolla ayrıca İngiltere Krallığı'na I. ve II. Dünya Savaş'ları boyunca önemli destekler sağlanmıştır.

Ülkenin, boksit, kömür, demir cevheri, bakır, kalay, altın, gümüş, uranyum, nikel, tungsten, nadir toprak metali, mineral kum, kurşun, çinko, elmas, doğal gaz ve petrol gibi çok zengin yeraltı kaynakları bulunmaktadır. Avustralya dünya kömür (GTİP No:2701) ihracatının % 40'ını yerine getiren lider ülkedir.

Ülkenin uzun vadeli endişeleri arasında; kirlilik, ozon tabakasının zamanla yok oluşu, çevrenin ve bitki örtüsünün korunması ve sınırların uzunluğu dolayısıyla kıyı bölgelerinin idaresi ve korunmasındaki güçlükler gelmektedir.

GENEL EKONOMİK DURUM

Avustralya ekonomisinde son 20 yıldır, sürekli ve düzenli büyüme, düşük işsizlik, kontrollü enflasyon, çok düşük kamu borcu, güçlü ve dengeli finans sistemi görülmektedir. Ancak, Ülkenin temel ihraç ürünlerinin küresel fiyatlarındaki keskin düşüşler 2018'e girerken Avustralya'yı, büyümesini baskı altında tutma gerekliliği ile karşı karşıya bırakmıştır. Asya'dan, özellikle Çin'den, gelen kaynak ve enerji talepleri azalmış ve reel fiyatlardaki düşüşler büyümeyi olumsuz etkilemiştir.

Avustralya ekonomisinin büyük bir bölümünü hizmetler sektörü oluşturmaktadır. GSYİH'nın % 70 ve istihdamın da % 75'i kadarını kapsayan bu sektör, küresel finansal krizden çok etkilenmemiş olup, bankacılık sistemi halen gücünü korumakta ve enflasyon da kontrol altında tutulabilmektedir.

Avustralya, son zamanlarda ticarete yaşanan dalgalanmalardan fayda sağlamışsa da bu durum, küresel emtia fiyatlarındaki düşüşlerle tersine dönmeye başlamıştır.

Avustralya önemli bir doğal kaynak, enerji ve gıda ihracatçısıdır. Ülkenin bereketli ve çok çeşitli doğal kaynakları yüksek miktarda yabancı yatırımcıyı çekmektedir. İnanılmaz kömür rezervleri, demir, bakır, altın, doğal gaz, uranyum ve yenilenebilir enerji kaynakları ülkeyi çekim merkezi kılmakta, yapılan büyük yatırımlar bu sektörleri ciddi anlamda geliştirmektedir.

Avustralya, ithalat ve hizmetler üzerindeki minimal kısıtlamalarla bir açık Pazar ekonomisine sahiptir. Bu durum Ülkeye, verimliliğin artması, düzenli büyüme, ekonominin esnek ve dinamik olması gibi faydalar sağlamakta, DTÖ, APEC, G20 ve diğer ekonomik forumlarda aktif rol oynayabilmesine temel teşkil etmektedir.

Avustralya ekonomisi hizmetler sektörüne dayanmakla birlikte, tarım ve madencilik sektörleri de ülke ihracatında önemli yer tutmaktadır. Avustralya Kıtasının doğal zenginlikleri ve yerel pazarın küçük olması ülkenin hammadde ihracatçısı olmasını sağlamaktadır.

1980'lerden itibaren Avustralya'nın ekonomik yapısında reform yapılmış ve içe dönük, kapalı ve yüksek koruma oranlarının olduğu piyasa yapısından, rekabetçi ve ihracata yönelik sanayi yapısına geçiş sağlanmıştır. Yapılan önemli reformlar arasında, gümrük vergilerinin düşürülmesi, Avustralya Doları'nın dalgalanmaya bırakılması, finans sektöründeki kısıtlayıcı tedbirlerin kaldırılması, yabancı bankalarının ülkeye girişinin liberalleştirilmesi, vergi sisteminde reform yapılması ve devlet tekelindeki pek çok işletmenin özelleştirilmesi yer almaktadır.

Hem federal hükümetler hem de merkezi hükümet su, ulaşım, limanlar, telekomünikasyon ve eğitim alt yapısına yatırım yapma ihtiyacını kabul etmiştir. Ülkenin en büyük, aynı zamanda

dünyanın en büyük 16. nehri olan Murray-Darling nehri tehdit altında olup, devlet sulama altyapısının geliştirilmesi için bir plan oluşturmuştur.

Avustralya-ABD Serbest Ticaret Anlaşması (AUSFTA), 1 Ocak 2005 yılında yürürlüğe girmiştir. AUSFTA, 1988 yılında ABD-Kanada Serbest Ticaret Anlaşması'ndan sonra, ABD'nin gelişmiş bir ülke ile yaptığı ilk Serbest Ticaret Anlaşması'dır. Avustralya'nın ayrıca Yeni Zelanda, Kanada, ASEAN, Singapur (2003), Tayland (2005), Şili (2009) ve Malezya (2013), Güney Kore Cum. (2014), Japonya (2014) ve Çin (2015) ile Serbest Ticaret Anlaşmaları bulunmaktadır. Hindistan ve Endonezya ile yapılan görüşmelerin 2017-2019 yılları arasında sonuç vermesi beklenmektedir.

Bunun dışında, 6 ülke ve bölgesel ticari işbirliği teşkilatı ile de STA görüşmeleri devam etmektedir. Hindistan ve Endonezya ile ikili görüşmeler, Trans-Pacific Partnership Agreement (TPP), Gulf Cooperation Council (GCC), Pacific Trade and Economic Agreement (PACER Plus) ve Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement (RCEP) ile çok taraflı görüşmeler devam etmektedir.

İnsani Gelişmişlik Endeksine göre dünyada 189 ülke arasında Avustralya 3. sırada bulunmaktadır (UN-2017). Ekonomik Serbestlik Endeksine göre ise Ülke, dünyada 186 ülke arasında 5. sıradadır (The Heritage Foundation-2019). Avustralya Küresel Rekabetçilik açısından dünyadaki 140 ülke arasında 14. sırada (World Economic Forum-2018), İş Yapma Kolaylığı açısından da, dünyada 190 ülke arasında 18. Sırada bulunmaktadır (Dünya Bankası-2018).

EKONOMİK YAPI

Ülkede sektörlerin GSYİH içindeki payının 2017 yılında tarım için % 2,8, sanayi için % 23 ve hizmetler için % 67 olduğu tahmin edilmektedir.

Doğal kaynaklar yönünden zengin, maden, metal ve doğal gazın yanında, buğday başta olmak üzere önemli bir tarımsal ürün ihracatçısı olan Avustralya'nın toplam ihracatında önemli bir bölümü söz konusu maddelerin oluşturması nedeniyle, dünya ham madde fiyatlarındaki değişimler Avustralya ekonomisini önemli oranda etkilemektedir.

Avustralya, sanayi ürünleri ihracatını artırma çabası içinde olmakla birlikte, uluslararası ticaretteki rekabet bunu zorlaştırmaktadır. Ancak, sürekli büyüyen Çin'in ekonomisinin enerji ve ham maddelere olan ihtiyacı, dünyadaki arz açığı nedeni ile hammadde fiyatlarını artırmakta ve bu durum da Avustralya ekonomisini olumlu etkilemektedir. Özellikle maden sektöründe dünyada yeni yatırımların olmaması arz- talep dengesini bozduğundan, dünyada bu sektör Çin'in ham madde ihtiyacını karşılamakta zorlanmakta ve bu durumdan en kazançlı çıkan ülke, dünyadaki zengin ülkelerin çoğunun aksine, Avustralya olmaktadır. Ancak 2018'de, Çin'den gelen kaynak ve enerji talebindeki azalma ve küresel reel fiyatlardaki düşüşlerin büyümeyi olumsuz etkileyeceği beklenmektedir.

Avustralya net petrol ithalatçısı bir ülke olmasına karşın, mineraller ve enerji alanında başlıca ihracatçı konumunda olup, doğal gaz ve kömür ihracatı gün geçtikçe artmaktadır.

Zaman zaman yaşanan kuraklık, uluslararası alanda yaşanan durgunluk gibi olumsuz etkenler, hammadde talebinin ve hammadde fiyatlarının artması gibi faktörlerle dengelenmektedir. Avustralya'da sektörlerin gayrisafi milli hâsılaya katkısı konusunda; tarım, büyük bir katkı sağlamamakta, tarım sektörünün gayrisafi milli hâsılaya katkısı, son yıllarda, ortalama % 3 olmaktadır. Ülke ekonomisine en büyük katkıyı hizmetler sektörü yapmaktadır.

EKONOMİ POLİTİKALARI

Son 20 yıldır sürekli büyüyen bir ekonomisi olan Avustralya bu olumlu ekonomik görünümünün arkasında sağlam bir mali yapısının olması yatmaktadır. Avustralya'nın bağımsız Merkez Bankası (Reserve Bank of Australia-RBA) ülkenin para politikası ile ilgili kamu kurumu olup, tüketici fiyat enflasyonunu yıllık ortalama % 2-3 arasında tutmayı hedeflemektedir.

Avustralya ihracat performansı, mineral ve enerji kaynaklarının hakimiyeti ile devam etmektedir. Uluslararası piyasalarda bahse konu doğal kaynakların miktarı ve Asya Pasifik bölgesindeki talep ile büyük doğal kaynak şirketlerin eşsiz uzmanlığı birleşerek rekabetçi fiyat sağlanmaktadır. Ayrıca, söz konusu sektörlerin mevcut pazarlarını koruması, yeni pazarların

yaratılması konusunda hükümetin dikkatli ve akılcı politikalar izlemesi ekonomik büyüme istikrarını sağlamaktadır.

Buna ilaveten, Avustralya uluslararası platformda giderek önemi artan Çin, Hindistan gibi ekonomilerle mevcut ilişkilerin geliştirilmesi ve derinleşmesini teminen ilgililerle yoğun temaslarda bulunmakta ve Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) ve Asya Zirvesi (EAS), G-20 hedeflerini desteklemeye devam etmektedir.

Bu bağlamda, ticaret politikaları esas itibarıyla, rekabet gücü, verimlilik ve mikro-ekonomik reform bağlantılı bir şekilde oluşturulmaktadır. Avustralya, işletmelerin kapasitesini artırmak için ekonomik küresel ağırlık merkezi, Asya bölgesinde var olan büyük fırsatlardan yararlanmak için politikalar geliştirilmektedir. Bahse konu politikaların geliştirilmesinde temel yaklaşım, ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu alanlara odaklanmaktır.

Avustralya'nın geleceği, yüksek beceri, yüksek ücretli ülke olarak öngörülmektedir. Avustralya'nın Asya ve Afrika'nın düşük ücretli ülkeleri ile rekabet içinde olmadığı, düşük ücretli düşük değerli mal ve hizmet üreten ülkelerin ihracat ve ithalatına karşı bir yarış içinde olunmadığı kaydedilmektedir.

Avustralya, yenilikçi ve girişimci bir yönetim anlayışı ile maden, mineral, enerji ve tarım kaynakları ve ileri teknoloji modern ekipmanları kullanan yüksek verimlilik sağlayan sektörlerde rekabetçi olabilmeyi hedeflemektedir.

Avustralya, ilk kez üç derecelendirme kuruluşları tarafından AAA alan bir ekonomi, uzun vadeli yabancı yatırım için ve kısa vadeli uluslararası sermaye akımları için tercih edilen bir ülke olarak değerlendirilmektedir.

EKONOMİK PERFORMANS

Avustralya federal ve yerel hükümetlerince ekonominin güçlü bir büyümesini sağlanması, Avustralya'nın doğal kaynaklarına artan küresel talebin karşılanması, sürdürülebilirliğini sağlamak için ekonominin üretken kapasitesinin genişletilmesi desteklenmekte, büyüme politikasına yönelik gerekli kurumsal ayarlar yapılmakta ve kalıcı fayda sağlanması amaçlanmaktadır.

IMF verilerine göre, Avustralya ekonomisi 2018 yılında % 2,8 oranında büyümüş, işsizlik oranı % 5,3, enflasyon oranı ise % 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Yakın dönemde Avustralya'nın ekonomik büyümesindeki en önemli risk küresel ekonomideki belirsizliktir. Gelişmiş ülkelerin resesyona girmesi durumunda Avustralya'nın ihracatı da sekteye uğrayacaktır. Avustralya'nın Çin ile olan yoğun ekonomik ilişkileri dolayısıyla, Çin ekonomisinde ortaya çıkabilecek bir yavaşlamanın Avustralya ekonomisinde yansımalarının görülmesi kaçınılmazdır.

DIŞ TİCARET

AVUSTRALYA'NIN DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ (MİLYON \$)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2014	252.603	228.737	481.340	23.866
2015	191.193	200.793	391.986	-9.600
2016	189.555	189.308	378.863	247
2017	229.744	221.360	451.104	8.384
2018	253.828	227.284	481.112	26.544

Kaynak: ITC-Trade Map

AVUSTRALYA'NIN İHRAÇ ETTİĞİ BAŞLICA ÜRÜNLER (1.000 DOLAR)

GTİP	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	Payı
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler. topak vb. Katı yakıtlar	28.290.260	40.557.215	47.035.387	18,5%
2601	Sığır eti (taze/soğutulmuş)	39.486.796	49.282.145	46.716.266	18,4%
2711	Petrol gazları ve diğçer gazlı hidrokarbonlar	13.989.538	20.493.444	32.440.019	12,8%
7108	Altın (ham. yarı işlenmiş. pudra halinde)	13.465.828	13.091.071	14.200.406	5,6%
2818	Suni korendon alüminyum oksit ve hidroksit	4.303.091	5.770.603	7.709.255	3,0%
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	3.606.979	4.031.760	5.919.178	2,3%
2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	3.442.495	3.646.721	4.496.834	1,8%
0202	Sığır eti (dondurulmuş)	3.297.113	3.485.722	3.978.182	1,6%
7601	İşlenmemiş alüminyum	2.360.196	2.613.712	3.240.232	1,3%
1001	Buğday ve mahlut	3.610.022	4.655.434	3.100.410	1,2%
5101	Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)	2.259.379	2.860.164	2.976.589	1,2%
0204	Koyun ve keçi eti	1.990.663	2.572.973	2.846.897	1,1%
0201	Sığır eti (taze/soğutulmuş)	2.268.484	2.293.571	2.550.684	1,0%
7403	Arıtılmış bakır. işlenmemiş bakır alaşımları	2.158.953	2.154.725	2.459.468	1,0%
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1.630.738	1.838.449	2.293.482	0,9%
2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil)üzüm şırası	1.716.258	2.052.279	2.170.333	0,9%
2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	879.622	1.346.597	1.903.739	0,8%
5201	Pamuk (kardesiz. taranmamış)	1.186.352	1.595.840	1.777.465	0,7%
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1.601.003	1.689.029	1.749.651	0,7%
8803	Balon. hava gemisi. planör vb. diğçer hava taşıtlarının aksam ve parçaları	1.231.865	1.407.083	1.422.806	0,6%
1003	Arpa	1.122.756	1.618.253	1.389.955	0,5%
7901	İşlenmemiş çinko	781.565	1.255.172	1.255.979	0,5%
2530	Tarifenin başka yerinde yer almayan mineral maddeler	293.772	999.426	1.174.776	0,5%
2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	1.189.554	1.224.171	1.109.492	0,4%
4401	Yakmaya mahsus ağaçlar; yonga. talaş.	842.411	967.651	1.104.760	0,4%

	Döküntü. Kırıntı vb.				
0102	Canlı sığır	1.108.168	897.871	1.094.582	0,4%
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	1.036.454	1.334.691	1.092.869	0,4%
3002	İnsan ve hayvan kanı. Serum. Aşı. Toksin vb. Ürünler	672.011	736.033	1.065.707	0,4%
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	852.960	1.105.831	989.953	0,4%
2606	Alüminyum cevherleri ve konsantreleri	729.348	844.417	976.905	0,4%
1205	Rep/kolza tohumları	885.192	1.267.551	959.632	0,4%
1901	Malt hülasası; un. nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	621.399	744.167	885.834	0,3%
9021	Ortopedik cihazlar. kırıklara mahsus cihazlar. işitme cihazı vb.	725.104	756.942	797.572	0,3%
0406	Peynir ve lor	620.246	721.481	760.013	0,3%
0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (faneleri ikiye ayrılmış)	1.519.197	2.247.598	756.207	0,3%
7204	Demir/çelik döküntü ve hurdaları. bunların külçeleri	408.637	632.559	747.385	0,3%
7801	İşlenmemiş kurşun	800.656	866.193	737.620	0,3%
0402	Süt. krema (konsantre edilmiş. tatlandırıcı madde içerenler)	680.544	719.392	694.226	0,3%
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	587.413	586.333	665.122	0,3%
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri. üniteleri	490.835	619.841	662.795	0,3%
	Genel Toplam	189.554.713	229.743.529	253.827.863	

Kaynak: ITC-Trade Map

AVUSTRALYA 'NIN İTHAL ETTİĞİ BAŞLICA ÜRÜNLER (1.000 DOLAR)

GTİP	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	Pay
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	11.050.109	14.732.116	18.925.511	8,3%
8703	Sığır eti (taze/soğutulmuş)	15.942.794	17.495.476	16.788.337	7,4%
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	5.944.312	7.229.878	10.212.892	4,5%
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	7.253.528	7.920.399	8.530.184	3,8%
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	5.411.794	6.523.504	7.520.697	3,3%
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri	5.477.536	6.319.773	7.227.077	3,2%
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	5.654.363	5.422.611	5.338.173	2,3%
7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	4.391.009	4.282.819	4.601.571	2,0%
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	2.189.892	2.182.140	2.408.881	1,1%
3002	İnsan ve hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	1.695.090	1.992.091	2.340.713	1,0%
4011	Kauçuktan yeni diş lastikler	1.821.600	1.954.487	2.144.431	0,9%
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	2.147.558	2.166.216	2.088.293	0,9%
8429	Dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici vb.	964.177	1.375.707	2.038.473	0,9%
8528	Televizyon alıcıları, video monitörleri ve	1.620.177	1.857.842	1.821.635	0,8%

	projektörler				
9403	Diğer mobilyalar vb. aksam, parçaları	1.565.418	1.626.632	1.807.643	0,8%
8541	Diyotlar, transistörler vb. yarı iletkenler, piezo elektrik kristaller	501.391	1.007.240	1.631.987	0,7%
9021	Ortopedik cihazlar, kırıklara mahsus cihazlar, işitme cihazı vb.	1.463.545	1.491.912	1.449.676	0,6%
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar, aksam-parçaları	1.244.692	1.222.559	1.368.165	0,6%
8431	Ağır iş makine ve cihazlarının aksamı, parçaları	859.747	1.089.306	1.366.071	0,6%
8544	İzole edilmiş tel, kablo; diğer izole edilmiş elektrik iletkenleri; fiber optik kablolar	1.043.376	1.187.180	1.365.937	0,6%
4202	Deri ve kösele vb. den seyahat eşyası	1.079.558	1.168.947	1.358.176	0,6%
8481	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil	1.229.790	1.229.913	1.352.873	0,6%
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler	785.683	1.016.497	1.177.045	0,5%
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	1.261.045	959.883	1.158.248	0,5%
8415	Klima cihazları-vantilatörlü, ısı, nem değiştirme tertibatlı	945.517	1.142.291	1.130.834	0,5%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	954.753	1.019.645	1.112.581	0,5%
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	1.129.677	818.592	1.099.714	0,5%
9503	Diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller, bulmacalar	952.155	1.033.137	1.054.717	0,5%
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	1.184.984	1.025.610	1.043.278	0,5%
8421	Santrifüjle çalışan kurutma, filtre, arıtma cihazları	984.246	908.544	1.019.588	0,4%
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	974.384	991.783	1.012.273	0,4%
8443	Matbaacılığa mahsus baskı makineleri, yardımcı makineler	1.121.850	1.069.016	1.009.635	0,4%
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	902.913	930.819	998.091	0,4%
8701	Traktörler	790.332	1.001.311	994.026	0,4%
9405	Diğer aydınlatma cihazları, lambalar, ışıklı tabela, plaka vb.	930.111	950.732	979.926	0,4%
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	890.187	980.227	976.026	0,4%
3926	Plastikten diğer eşya	786.358	858.795	955.166	0,4%
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar (şofbenler)	870.963	917.896	935.865	0,4%
8411	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri	988.306	1.055.475	934.823	0,4%
8413	Sıvılar için pompalar, sıvı elevatörleri	715.021	811.626	913.015	0,4%
	Genel Toplam	189.308.125	221.359.690	227.284.144	

Kaynak: ITC-Trade Map

AVUSTRALYA'NIN İHRACATINDA BAŞLICA ÜLKELER (1.000 DOLAR)

ÜLKELER	2016	2017	2018	Payı
Çin	61.825.348	67.994.075	74.030.254	29,2%

Japonya	26.134.626	23.590.854	26.206.106	10,3%
G. Kore	12.516.953	12.536.906	13.620.160	5,4%
Hindistan	7.635.366	10.173.066	10.104.712	4,0%
ABD	8.988.712	8.647.707	9.245.461	3,6%
Hong Kong	5.178.479	9.145.097	7.852.416	3,1%
Yeni Zelanda	6.506.010	6.863.524	7.097.721	2,8%
Tayvan	5.256.259	6.197.488	6.659.170	2,6%
Singapur	4.258.084	3.636.323	4.863.714	1,9%
Tayland	2.706.494	3.086.159	4.821.832	1,9%
Malezya	3.508.050	3.455.414	4.539.747	1,8%
Endonezya	3.985.578	4.913.367	4.291.504	1,7%
Vietnam	2.797.697	3.473.414	3.702.819	1,5%
Birleşik Krallık	7.521.562	4.554.081	3.568.458	1,4%
Hollanda	1.654.559	1.832.680	2.198.025	0,9%
Almanya	1.712.980	1.797.401	1.990.624	0,8%
Filipinler	1.440.548	1.746.929	1.571.540	0,6%
Papua Yeni Gine	1.312.259	1.344.652	1.515.046	0,6%
B.A.E.	2.175.920	1.319.946	1.307.133	0,5%
G. Afrika Cum.	744.284	1.034.575	1.227.357	0,5%
Fransa	859.033	921.620	955.935	0,4%
Brezilya	716.869	1.010.056	891.706	0,4%
İsviçre	801.211	1.106.908	880.918	0,3%
Kanada	1.313.192	1.110.827	838.742	0,3%
Bangladeş	616.976	917.188	680.203	0,3%
Belçika	698.976	864.428	666.988	0,3%
İtalya	506.895	530.479	608.253	0,2%
İspanya	371.788	425.181	526.330	0,2%
Mozambik	292.520	430.205	523.763	0,2%
Suudi Arabistan	1.191.631	736.886	488.641	0,2%
Fiji	317.679	330.127	354.176	0,1%
Polonya	223.710	270.373	331.117	0,1%
Türkiye	401.286	1.110.291	325.362	0,1%
Yeni Kaledonya	256.701	299.341	323.201	0,1%
Pakistan	485.818	561.353	315.491	0,1%
Mısır	303.066	297.001	285.875	0,1%
Kuveyt	520.875	390.427	282.867	0,1%
Katar	423.752	357.936	266.561	0,1%
İsveç	176.480	183.041	244.529	0,1%
Şili	335.515	286.091	229.499	0,1%
Dünya	189.554.713	229.743.529	253.827.863	

Kaynak: ITC-Trade Map

AVUSTRALYA'NIN İTHALATINDA BAŞLICA ÜLKELER (1.000 DOLAR)

ÜLKELER	2016	2017	2018	Pay
Çin	44.152.850	48.378.623	54.930.558	24,2%
ABD	21.694.102	22.705.501	23.284.425	10,2%
Japonya	14.612.736	16.012.552	16.773.141	7,4%
Almanya	10.077.542	10.433.476	11.169.434	4,9%
Tayland	10.855.098	10.770.711	10.895.213	4,8%
Malezya	6.955.398	8.460.264	9.700.749	4,3%
G. Kore	8.061.696	15.730.150	9.520.589	4,2%
Singapur	5.252.367	6.169.523	8.575.213	3,8%
Yeni Zelanda	5.622.912	5.859.854	5.833.206	2,6%
Birleşik Krallık	5.306.756	5.249.212	5.401.795	2,4%
İtalya	4.386.707	4.713.920	5.211.444	2,3%
Vietnam	3.328.203	3.843.803	4.499.661	2,0%
Hindistan	3.245.620	3.895.982	4.077.934	1,8%
Fransa	3.359.862	3.670.524	3.969.748	1,7%
Endonezya	3.611.535	3.088.354	3.544.974	1,6%
Tayvan	3.253.204	2.858.409	3.109.939	1,4%
İsviçre	2.369.576	2.309.484	2.718.078	1,2%
Papua Yeni Gine	2.643.969	2.549.272	2.689.509	1,2%
Meksika	1.869.026	2.133.657	2.326.953	1,0%
Hollanda	1.694.109	1.745.152	2.251.758	1,0%
B.A.E.	1.518.305	1.538.077	2.208.804	1,0%
İsveç	1.529.123	1.725.112	1.971.344	0,9%
İspanya	1.556.658	1.663.017	1.909.268	0,8%
Kanada	1.563.836	1.631.377	1.607.023	0,7%
Belçika	1.294.584	1.518.417	1.558.897	0,7%
Avusturya	1.074.824	1.218.106	1.437.430	0,6%
İrlanda	2.011.031	1.379.042	1.436.686	0,6%
Danimarka	898.630	987.710	1.076.459	0,5%
G. Afrika Cum.	789.776	851.243	861.295	0,4%
Finlandiya	567.799	643.747	818.689	0,4%
Hong Kong	706.201	578.970	767.966	0,3%
Polonya	664.794	790.441	755.556	0,3%
Bangladeş	658.421	652.042	721.898	0,3%
Avustralya	678.318	657.004	702.875	0,3%
Türkiye	736.273	594.201	669.502	0,3%
Brezilya	559.935	561.725	613.623	0,3%
İsrail	590.246	615.404	590.544	0,3%
Brunei	229.038	207.278	558.706	0,2%
Filipinler	577.817	511.602	533.237	0,2%
Cezayir	241.353	342.695	530.620	0,2%
Dünya	189.308.125	221.359.690	227.284.144	

Kaynak: ITC-Trade Map

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER

DIŞ TİCARET POLİTİKASI

Avustralya'nın dış ticaret politikası, dışa açık ve ekonomik büyüme performansını ve yaŐam standartlarını artırmaya, uluslararası rekabet ve denizaŐırı pazarlara giriŐi geliştirmeye yönelik, uluslararası, bölgesel ve ikili yaklaŐımları ihtiva eden, Őeffaf ve liberal bir politikadır. Son yıllarda ticaret ve yatırımların verimliliği önündeki engellerin kaldırılmasına yönelik düzenleyici reformlar yapılmaktadır.

Avustralya, ticari müzakere turlarında düzenli görüŐ bildiren DT'deki aktif ülkeler arasındadır. Asya Pasifik Ekonomik işbirliği rgt'nün (APEC) en önemli üyelerinden olup, ye ekonomiler arasında ticari serbestleŐmenin desteklenmesinde büyük rol oynamaktadır. Avustralya ihraç ettiği ürünlerin ve hizmetlerin yaklaşık % 70'ini APEC yesi ülkelere yapmaktadır.

Avustralya-ABD Serbest Ticaret Anlaşması (AUSFTA), 1 Ocak 2005 yılında yürürlüğe girmiştir. AUSFTA, 1988 yılında ABD-Kanada Serbest Ticaret Anlaşması'ndan sonra, ABD'nin gelişmiş bir ülke ile yaptığı ilk Serbest Ticaret Anlaşması'dır. Avustralya'nın ayrıca Yeni Zelanda, Kanada, ASEAN, Singapur (2003), Tayland (2005), Şili (2009) ve Malezya (2013), Güney Kore Cum. (2014), Japonya (2014) ve Çin (2015) ile Serbest Ticaret Anlaşmaları bulunmaktadır. Hindistan ve Endonezya ile yapılan görüşmelerin 2019'a kadar sonuçlanması beklenmektedir.

Bunun dışında, 6 ülke ve bölgesel ticaret işbirliği teŐkilatları ile de STA görüşmeleri devam etmektedir: Hindistan ve Endonezya ile ikili görüşmeler; Trans-Pacific Partnership Agreement (TPP), Gulf Cooperation Council (GCC), Pacific Trade and Economic Agreement (PACER Plus) ve Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement (RCEP) ile çok taraflı görüşmeler devam etmektedir.

TARİFELER VE DİĞER VERGİLER

GENEL OLARAK GÜMRÜK VERGİLERİ

Avustralya ticaret mevzuatı esas olarak tüzük ve uygulama yönetmelikleri Şeklinde düzenlenmektedir. Uygulama yönetmelikleri Avustralya Milletler Topluluğu Gazetesinde yayımlanmaktadır. Bakanlıklar, kamu kurumları ve diğer kurumların medya bültenleri ve duyuruları da yayımlanmaktadır.

Avustralya, tarife indirim programı çerçevesinde, toplam ürünlerin % 41'inin vergisini sıfıra, % 35'inin vergisini de % 5'e indirmiŐtir. % 5'in üzerinde gümrük vergisi uygulanan ürünler ise yolcu taşıma amaçlı motorlu araçlar (YTMA), tekstil ve giyim, ayakkabılardır (TGA).

1998 yılında duyurulan bir sanayi geliştirme programı altında, YTMA ve TGA tarifeleri, 2005 yılına kadar mevcut seviyelerinde dondurulmuŐtu. Buna göre YTMA' larda vergi oranları % 15, giyimde % 25 ve ayakkabı ve ev tekstilinde ise % 15 seviyesinde olan oranlar 2005 yılı ile birlikte sırasıyla % 10, % 17,5 ve % 10'a indirilmiŐ ve son olarak 2010 yılı Ocak ayı itibariyle yapılan indirim ile sırasıyla % 5, % 10 ve % 5 düzeyine çekilmiştir.

Avustralya vergilerinin büyük bir bölümü ad-valorem olarak hesaplanmaktadır. Avustralya Gümrük Tarifesi, Armonize Sisteme dayanmaktadır. Bazı durumlarda, anti-damping ve karşılıklı alınan önlemler çerçevesinde ek vergiler de uygulanabilmektedir.

Avustralya'ya girecek ürünler, gümrük vergisi ve/veya katma değer vergisi (GST) ile diğer vergi veya ücretlere tabii olabilmektedir. Gümrük vergileri, ürünün çeŐidi ve menşe ülkeye göre değişiklik gösterebilmektedir. Gümrük vergilerine Avustralya Gümrük ve Sınır Koruma İdaresinin web sayfasından <http://www.customs.gov.au/tariff/default.asp> ulaşılabilmektedir.

Avustralya, GSP (GenelleŐtirilmiŐ Tercihler Sistemi) kapsamında, DC ve DCS olarak gruplandırđı geliŐme yolundaki ülkelerden (Developing Countries) bazı ürünlerin ithalatında normal tarifeye göre daha düşük gümrük vergisi uygulamaktadır. Türkiye DCS grubuna giren ülkelerden biri olup, DC grubuna tanınan oran kadar olmasa da, ülkemiz menŐeli bazı malların ithalatında normal tarifeden daha düşük gümrük vergisi alınmaktadır.

Tarife Taviz Programı, bazı şartlar altında, bazı ürünlerin gümrük vergisinden muaf olarak veya indirimli vergi uygulanarak ithal edilmesine imkan vermektedir. İthalatçılar, iç piyasada üretilen aynı veya benzer ürün bulunmaması durumunda, ithal ettikleri ürünler için vergi iadesi talebinde bulunabilmektedirler. Bu program ile tüketim malları üzerindeki vergi alınmamakta, diğer mallar için ise % 3 oranında vergi alınmaktadır.

The Project By-Law Programı da (PBS), Avustralya'da üretilen benzer ürünlerin bulunmaması halinde, tarım ve altyapı gibi önemli projelerde kullanılmak üzere ithal edilen sermaye mallarının gümrüksüz ithaline izin vermektedir. Bu durumda ithal edilecek ekipmanların toplam değerinin 10 milyon AUD veya 5 milyon ABD dolarından fazla olması gerekmektedir.

İthalatçılar tarafından ödenecek gümrük vergisi, Avustralya Gümrük Tarifesi kapsamındaki ürün gruplarına göre tespit edilmektedir. Gümrük tarifeleri ile ilgili genel bilgiler, Gümrük Bilgi Merkezlerinden alınabilmekle birlikte, ithalatı düşünen kişilerin, daha güvenli ve kesin bilgileri kapsayan Tarifeler Mevzuatına (Tariff Advice) başvurmaları en uygun yöntem olacaktır. Başvurular, ürünün ithal edileceği eyaletlerin Gümrük Bilgi Merkezlerine yapılmalıdır. Başvuru, ürünü tanımlayıcı dokümanları, teknik bilgileri ve uygun olduğu durumlarda ürünün örneğini içermelidir.

Gümrük Komisyoncularına, ayrıca elektronik giriş imkanından yararlanma olanağı da verilmektedir. İthalatçıların, ithal işlemlerinde ve ürün sınıflandırmasında deneyimli olan Gümrük Komisyoncuları ile çalışması kendileri için büyük kolaylık sağlamaktadır. Gümrük Komisyoncuları/Acentelerinin listesi, eyaletlerin mahalli telefon rehberleri olan "Yellow Pages"ten (www.yellowpages.com.au) temin edilebilmektedir. Bu sayfa açıldıktan sonra ekrana gelen "Business Type" başlıklı boşluğa "Customs Brokers" ibaresi girildiğinde bütün gümrük komisyoncularının bilgileri ekrana gelmektedir.

KDV VE DİĞER VERGİLER

Temmuz 2015'ten itibaren, yıllık cirosu 2 milyon Avustralya dolarından az olan firmalar için kurumlar vergisi oranı %30'dan % 28 oranına çekilmiştir.

DOLAYLI VERGİLER

Avustralya, dışa açık ekonomiler arasında örnek olarak gösterilen ve son derece liberal dış ticaret politikası sahip bir ülke olmakla birlikte, özellikle insan ve bitki sağlığı, çevrenin ve tüketicinin korunması ve kamu güvenliği açısından teknik düzenlemeler ve standartlar vasıtasıyla teknik engeller uygulamakta, ithalat yasaklamaları ve kısıtlamaları bulundurmaktadır. Ayrıca, çevre kirliliği veya hastalık yayması muhtemel tarım ürünlerinde sıkı karantina ve denetim sistemi uygulamaktadır.

Dolayısıyla, insan ve bitki sağlığı, tüketicinin ve çevrenin korunması gibi haklı temel gereklere dayandırılan ulusal standartlar ve karantina uygulamaları ülkeye mal girişini engellemekte, ithalat sürecini zaman zaman uzatabilmekte ve maliyetleri arttırmaktadır. Ayrıca, Avustralya'nın sıkı sınır güvenlik kontrolleri, detaylı ve karmaşık gümrük mevzuatı ve uygulamaları da piyasaya giriş koşullarını ağırlaştırmaktadır.

İthal edilen ürün, bir veya birden fazla vergiye tabii olabilmektedir. Bu vergiler, mal ve hizmet vergisi, lüks araba vergisi ve şarap eşitleme vergisinden oluşmaktadır.

- Mal ve Hizmet Vergisi (Goods and Services Tax-GST):** Bu vergi ithal edilen ürünlerin büyük çoğunluğuna uygulanmaktadır. Ancak ithal edilen bazı ürünler bu vergiden muaf tutulmuştur. Bu maddeler; temel gıda maddeleri, bazı tıbbi malzeme ve cihazlar, özürhümler tarafından kullanılacak arabalar, kıymetli metaller ve gümrük vergisi ayrıcalığı tanınan ürünlerdir. GST nin oranı % 10dur.
- Şarap Eşitleme Vergisi-Wine Equalisation Tax (WET):** Bu verginin alındığı alkollü içecekler: Köpüklü şarap ve alkolü artırılmış şaraplar dahil olmak üzere, üzüm şarapları; Marsala, vermut şarap kokteyli gibi üzüm şarabı ürünleri; Diğer meyve ve sebze şarapları; Cider ve Perry; Bal likörü ve hatır (sake). Bu vergi, şarabın toptan satış fiyatı (national wholesale price) üzerinden % 29 oranında alınmaktadır.
- Lüks Araba Vergisi-Luxury Car Tax (LCT):** Lüks Araba Vergisi, dokuz kişiden ve iki tondan daha az yük taşımak için imal edilen ve değeri 57.180 AUDnı aşan motorlu araçlara uygulanmakta olup vergi oranı % 33tür.

Diğer taraftan, Avustralya'nın ithalatta anti-damping veya eş etkili vergiler alanında almış olduğu önlemler, madde adı ve ülke olarak, Avustralya Anti-Damping Komisyonunca güncellenen <http://www.adcommission.gov.au/measures/Pages/default.aspx> adresinde yer almaktadır.

ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

Avustralya GATT/Dünya Ticaret Örgütü Standartlarını kabul etmiştir. Ülkede ISO 9000 serisi gibi kalite standartları sıklıkla kullanılmaktadır.

"Standards Australia" (<http://www.standards.org.au/>) ülkenin başlıca standart geliştirme kuruluşudur. Bir kamu kurumu olmamasına rağmen Avustralya'daki en önemli standart geliştirme kuruluşu olarak kabul edilmektedir.

Standards Australia'nın 70'den fazla üyesi bulunmakta olup, kurum Avustralya'yı International Organization for Standardization, International Electrotechnical Commission (IEC), and the Pacific Area Standards Congress (PASC) nezdinde temsil etmektedir. Standards Australia 7.000den fazla standardı muhafaza etmektedir.

Uluslararası Standartların adaptasyonu Standards Australia'nın politikaları arasındadır. Bu politika neticesinde Avustralya Standartlarının yaklaşık % 33'ü uluslararası standartlarla uyum içerisinde getirilmiştir.

Yapı-inşaat, sağlık ve güvenlik konuları ise uluslararası standartların henüz uygulanmadığı alanlardır. Avustralya standartlarının yaklaşık üçte birinin uluslararası karşılığı bulunmamaktadır.

Gıda ürünleri gibi ithal edilmiş tüketici ürünleri devletin ambalaj ile ilgili düzenlemelerine uymak zorundadır. Gıda ile ilgili standartlara <http://www.foodstandards.gov.au> adresinden ulaşılabilmektedir.

Australian Quarantine and Inspection Service (AQIS), <http://www.daff.gov.au/aqis>, ithal edilen gıda ürünlerinin standartlarını yürütmekle sorumludur.

Avustralya Tüketici Kanunu 1 Ocak 2011 tarihi itibariye yürürlüğe girmiş ve ülke genelinde tek bir ürün güvenliği sistemi uygulanmaya başlanmıştır. Bahse konu Kanun, bağımsız bir kurum olan Avustralya Rekabet ve Tüketici Komisyonu tarafından yürütülmektedir. Avustralya'nın mevcut ürün güvenliği sistemi hakkında detaylı bilgi <http://www.productsafety.gov.au> web sitesinden temin edilebilir.

Diğer taraftan, Avustralya'da paketleme ile ilgili kurallar da, malın niteliğine (kuru, sıvı, tehlikeli, yanıcı, patlayıcı vs.) ve yapılacak taşıma türüne göre değişmektedir. Paketleme ile ilgili gerekli bilgiler Avustralya Paketleme Konseyi'nin (Australian Packaging Council) <http://www.pca.org.au> sitesinde yer almaktadır.

Öte yandan, Avustralya risk analizine dayalı özellikle taze meyve-sebze ile et, süt ve kümes hayvancılığı ürünleri başta olmak üzere insan sağlığı ve can ve mal güvenliği, tüketicinin ve çevrenin korunması açısından sıkı karantina ve ürün güvenliği denetimleri gerçekleştirmektedir. İthalatı kontrole tabi olmayan ürünler için liberal dış ticaret rejimiyle uyumlu olarak kişilerin veya şirketlerin, ithalat lisansı almalarına gerek bulunmamaktadır.

The Australian Environmental Protection Agency, çevrenin korunması adına milli politikayı uygulamak ve kanuni düzenlemeleri oluşturmakla görevlidir. Güvenlik ile ilgili oto yedek parçaları ve aksesuarlarının Avustralya Dizayn Kuralları ve Avustralya otomotiv standartlarına ve Australian Environmental Protection Agency'nin çevre ile ilgili düzenlemelerine uyması gerekmektedir. Orijinal otomotiv parçalarının Quality System QS9000 standartlarına uyması gerekmektedir.

The Therapeutic Goods Administration tıbbi alet ve cihazlar ile ilgili standartların onaylanmasından sorumludur.

Avustralya'da ithal edilen ürünler ile ilgili tüm bilgi ve belgeler Avustralya Gümrük ve Sınır Koruma Hizmetleri kurumunun web sitesinden <http://www.border.gov.au/Trav/Impo> temin edilebilmektedir. İthalatı kontrole tabi tüm ürünlerin ve sorumlu kuruluşların isim ve adreslerinin ayrıntılı bir listesi ise 'Australian Customs Service, Prohibited and Restricted Imports' başlığı altında <https://www.border.gov.au/Busi/Impo/Proh> adresinde yer almaktadır.

Avustralya'da ithalatı yasak olan veya bazı kısıtlamalara tabi tutulan ürünler bulunmaktadır. Bunlar; bazı hayvanlar, deniz ürünleri ve bitkiler ile bunların ürünleri, resmi amblem ve işaretler taşıyan ürünler, kimyasallar, radyoaktif maddeler gibi sağlık açısından tehlike oluşturacak maddeler, yanlış veya insanları yanıltacak işaret ve ambalajlı ürünler, ticari marka veya telif haklarını ihlal eden ürünler, kültürel mirasla ilgili bazı ürünler, ozon tabakasını inceltici maddeler, silahlar, narkotik ve fizyoterapi ürünleri, sansür kontrolüne tabi ürünlerdir.

Avustralya Tarım Bakanlığı'nın <http://www.agriculture.gov.au/import> adresinden erişilen web sitesinden, ithal edilen gıda ürünlerinde hangi test veya testlerin gerekli olduğu ve bu testleri yapabilecek laboratuvarların bilgilerine de ulaşılmaktadır.

Avustralya'nın gıda, otomotiv, telekomünikasyon gibi belli sektörlerde geliştirdiği çok ayrıntılı standartları ve uygulamaları bulunmaktadır ve bu standartlar ile ilgili bilgiler <http://www.standards.org.au> adresinden temin edilebilir.

Avustralya'da elektrik voltajı 220–240 Volt ve 50 devirdir. Buna göre, bu değerlere uymayan makine ve elektrikli cihazların buna uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Avustralya'nın gıda, otomotiv, telekomünikasyon gibi diğer belli başlı ürünlerde uyguladığı standartlar (<http://www.standards.org.au>) web sitesinde yer almaktadır. Ayrıca bazı tıbbi cihazların kullanımdan önce onaylanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, çoğunu gıda maddelerinin oluşturduğu ithal tüketim ürünlerinin, eyaletlerin ambalajlama mevzuatına uyması gerekmektedir. Bununla birlikte, eyaletler diğer bir eyaletin mevzuatına uyan ürünlerin kendi eyaletlerinde de satılmasına sıkıntı yaratabilmekte, eyalet tarım karantina servisleri, bazı ürünlerin eyaletler arası ticaretini zaman zaman kısıtlayabilmektedir.

Kaynak ülkeye göre değişkenlik gösterebilen karantina kontrollerinin uygulandığı ürünler listesi sürekli değişiklik göstermekte olup, <http://www.agriculture.gov.au/import/online-services/bicon> adresinden erişilen Biyogüvenlik İthalat Koşulları Sistemi'nden (Biosecurity Import Conditions System, BICON) ürün ve ülke adı bazında ithalatta aranan tüm koşul ve kurallara ilişkin tarama yapılabilmektedir.

Diğer taraftan, Avustralya piyasasına yasal olarak arz edilecek tüketici ürünlerinde ürün güvenliği ve tüketicuyu bilgilendirici belli başlı zorunlu standartlar uygulanmaktadır. Zorunlu standartların tam listesine <http://www.productsafety.gov.au> adresinden ulaşabilmek mümkündür.

TÜRKİYE İLE TİCARET

TÜRKİYE-AVUSTRALYA DIŞ TİCARET DEĞERLERİ (1.000 DOLAR)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2014	505.008	544.148	1.049.156	-39.140
2015	521.301	544.815	1.066.116	-23.513
2016	633.347	607.447	1.240.794	25.900
2017	538.220	2.200.655	2.738.875	-1.662.435
2018	687.017	1.082.502	1.769.524	-395.485

Kaynak: TÜİK, ITC-TradeMap

TÜRKİYE'NİN AVUSTRALYA'YA İHRACATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER (1.000 DOLAR)

GTİP	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	Pay
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	32.918	44.804	53.376	7,8%
7214	Demir/çelik çubuklar (sıcak haddeli, dövülmüş, burulmuş, çekilmiş)	1.113	5.722	53.220	7,7%
6802	Yontulmaya, inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan hariç)	30.762	35.411	39.650	5,8%
0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	21.451	23.772	30.862	4,5%
8422	Yıkama, temizleme, kurutma, doldurma vb. işler için makine, cihaz	26.172	29.361	29.632	4,3%
7213	Demir/çelik filmaşın (sıcak haddelenmiş, rulo halinde)	1.645	8.889	23.084	3,4%
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	24.033	19.498	17.423	2,5%
7113	Kıymetli metaller ve kaplamalarından mücevherci eşyası	13.583	12.406	16.652	2,4%
5702	Dokunmuş halılar, yer kaplamaları (kilim, sumak, karaman vb.)	14.633	16.301	16.313	2,4%
0813	Meyve (kurutulmuş) (0801, 0806'de kiler hariç)08. fasıldaki sert ve kabukluların	13.948	14.293	13.272	1,9%
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar (şofbenler)	10.495	14.928	12.937	1,9%
8701	Traktörler	6.327	8.029	12.873	1,9%
2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	11.931	-	10.872	1,6%
8503	Elektrik motor, jeneratör, elektrojen grupları aksam, parçaları	3.773	4.534	8.987	1,3%
6403	Ayakkabı; yüzü deri, tabanı kauçuk, plastik, tabii, suni vb kösele	3.250	5.998	8.835	1,3%
2001	Sebze, meyve, sert kabuklu meyve ve yenilen diğer bitki parçaları	8.634	7.977	8.694	1,3%
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	6.685	8.224	8.099	1,2%
0804	Hurma, incir, avokado ve guava armudu, mango, mangost (taze/kurutulmuş)	9.311	8.320	7.842	1,1%
7501	Nikel matları, nikel oksit sinterleri, nikel ara ürünleri	-	-	7.712	1,1%
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb.	4.591	6.202	6.916	1,0%
8703	Otomobil, steysin vagonlar, yarış	11.598	17.882	6.858	1,0%

	arabaları				
8429	Dozerler, greyder, skreyper, ekskavatör, küreyici, yükleyici vb.	325	1.232	6.771	1,0%
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	5.973	6.122	6.737	1,0%
7208	Demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri- genişlik 600mm. Fazla	438	3.554	6.717	1,0%
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası (örme)	5.833	5.649	6.367	0,9%
2008	Başka yerinde belirtilmeyen meyve ve yenilen diğer bitki parçaları konserveleri	4.682	5.252	6.304	0,9%
8462	Metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri, makineleri	2.883	3.995	6.197	0,9%
8418	Buzdolapları, dondurucular, soğutucular, ısı pompaları	11.134	7.906	6.031	0,9%
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	7.713	6.706	5.910	0,9%
5407	Sentetik iplik, monofil, şeritlerle dokumalar	4.955	5.351	5.684	0,8%
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme vb. için makineler	1.540	1.717	5.647	0,8%
8450	Çamaşır yıkama makineleri	6.279	6.064	5.615	0,8%
7308	Demir/çelikten inşaat ve aksamı	84	1.371	5.315	0,8%
1905	Ekmek, pasta, kek, bisküvi vs. ile boş ilaç kapsülü mühür güllacı vs.	1.467	2.654	5.194	0,8%
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	1.137	5.619	5.001	0,7%
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	9.319	7.978	4.966	0,7%
7013	Masa, mutfak, tuvalet, ev tezyinatı vb. için cam eşya	3.435	3.357	4.731	0,7%
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	4.611	4.347	4.715	0,7%
7309	Demir/çelik depolar, sarnıçlar, küvler (hacim>300lt)	5	503	4.264	0,6%
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar ve donanımları	2.734	2.734	4.159	0,6%
2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	10.460	-	4.054	0,6%
	Genel Toplam	633.347	538.220	687.017	

Kaynak: ITC-Trade Map

TÜRKİYE'NİN AVUSTRALYA'DAN İTHALATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER (1.000 DOLAR)

GTİP	GTİP TANIMI	2016	2017	2018	Pay
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	217.520	210.723	420.747	38,9%
7108	Altın (ham, yarı işlenmiş, pudra halinde)	242.080	1.570.868	388.442	35,9%
5201	Pamuk (kardesiz, taranmamış)	16.740	105.689	59.704	5,5%
0102	Canlı sığır	26.170	52.867	47.829	4,4%
0104	Koyun ve keçi eti	-	32.044	34.034	3,1%
3004	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	23.993	26.150	23.476	2,2%
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	-	-	20.547	1,9%
0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	5.258	2.343	8.269	0,8%

3206	Diğer boyayıcı maddeler	1.460	5.798	7.635	0,7%
0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	5.386	39.175	6.562	0,6%
9021	Ortopedik cihazlar, kırıklara mahsus cihazlar, işitme cihazı vb.	6.085	6.634	4.782	0,4%
1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	968	1.043	3.560	0,3%
5101	Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)	2.389	2.450	3.518	0,3%
7801	İşlenmemiş kurşun	3.914	3.811	3.402	0,3%
7601	İşlenmemiş alüminyum	760	206	3.370	0,3%
4102	Koyun ve kuzuların ham derileri	1.211	3.022	3.328	0,3%
8512	Kara taşıtlarının aydınlatma, sinyal vb. tertibatı, cihazları	805	1.520	2.327	0,2%
9018	Tıp, cerrahi, dişçilik, veterinerlik alet ve cihazları	1.897	2.024	1.955	0,2%
4804	Kraft kağıt/kartonlar-sıvanmamış-rulo veya tabaka halinde	955	2.194	1.876	0,2%
9019	Suni solunum, solunum terapi, mekanoterapi, masaj vb. cihazları	1.136	1.066	1.554	0,1%
8460	Çapak, pürüz temizleme, bileme, taşlama vb. için makineler	655	1.186	1.469	0,1%
8105	Kobalt matları, kobalt metalürjisi ürünleri, kobalttan eşya	-	1.115	1.392	0,1%
8517	Telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar	3.155	1.872	1.350	0,1%
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme vb. için makineler	3.111	1.204	1.335	0,1%
2519	Magnezit, erimiş yanmış manyezi	676	363	1.334	0,1%
2825	Hidrazin ve hidroksilamin, metal oksit, hidroksit ve peroksitleri	101	1.409	1.159	0,1%
4103	Diğer ham deriler	881	895	1.045	0,1%
9027	Fiziksel, kimyasal tahlillere mahsus cihazlar, mikrotomlar	1.576	745	874	0,1%
9619	Hijyenik havlular, tamponlar ve benzeri eşya	185	461	763	0,1%
8526	Radar cihazları; hava, deniz trafiğine yardımcı, radyo-kontrol cihazları	130	1.149	717	0,1%
8479	Kendine özgü fonksiyonlu makine ve cihazlar	2.491	5.025	714	0,1%
9999	Başka yerde belirtilmemiş ürünler	932	1.211	705	0,1%
8708	Kara taşıtları için aksam, parçaları	415	640	694	0,1%
9022	Radyasyonlu cihazlar, x ışınli jeneratörler, tedavi koltukları	456	124	644	0,1%
8531	Elektrikli ses/görüntülü işaret cihazları	251	417	638	0,1%
7502	İşlenmemiş nikel	-	426	609	0,1%
7225	Alaşımli çeliklerden yassı hadde mamulü (genişlik 600mm.den çok)	240	304	591	0,1%
2844	Radyoaktif elementler ve radyoaktif izotoplar vb. bileşikleri, karışımları, artık	163	120	589	0,1%
3304	Güzellik/makyaj ve cilt bakımı için müstahzarları	734	749	559	0,1%
4009	Vulkanize edilmiş kauçuktan boru ve hortumlar ve donanımları	20	21	521	0,0%
	Genel Toplam	607.447	2.200.655	1.082.502	

İKİ ÜLKE ARASINDAKİ ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	21/11/1988
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	16/06/2005
VI. Dönem KEK Protokolü	09/02/2009
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	28/04/2010

TÜRKİYE-AVUSTRALYA YATIRIM İLİŞKİLERİ

İki ülke arasındaki karşılıklı yabancı sermaye yatırımları düşük düzeyde bulunmaktadır. Avustralyalı firmalar özellikle enerji, alt yapı ve madencilik sektörleri başta olmak üzere Türkiye'de yatırım fırsatlarını araştırmaktadırlar. Ayrıca, taraflar arasında çok yönlü farkındalığın artması ile birlikte özellikle dış, göze ve plastik cerrahi alanlarında sağlık turizminin geliştirilebileceği değerlendirilmektedir.

Avustralya ile Türkiye arasında karşılıklı ticari ilişkilerinin devamını veya iş hayatını etkileyecek siyasi veya ticari herhangi bir sorun bulunmamaktadır. Ancak Türkiye'nin Avustralya'ya ihracatının daha fazla artırılmasının önündeki en büyük engel, zaman farkı, uzaklık ve Avustralya'nın Çin, Tayland, Hindistan gibi ucuz mal üreten ülkelere yakın olması ve bölge ülkeleri ile ticarete ağırlık vermesi olduğu düşünülmektedir.

Ülkemiz için önemli bir dezavantaj oluşturan bu durumun giderilmesi için Avustralya tarihinde önemli bir yer tutan, ulus bilincinin oluşmasında mihenk taşı oluşturan Çanakkale-Anzak geçmişi üzerinden Türkiye'nin ve Türk ürünlerinin kapsamlı tanıtımının yapılması yararlı olacağı düşünülmektedir. Her sene aynı tarihlerde gerçekleştirilen anma törenlerinin, iki ülke arasında sosyal, kültürel, turizm, ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için uygun zemin yaratacağı ve taraflara arasında farkındalığı artıracığı değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin 2018 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 4 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımda, Avustralya 1 milyon dolar ve %0,03 pay ile 43. sıradadır. 2018 yılında yurtdışından Türkiye'ye gelen 6 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırımda ise, Avustralya 42 milyon dolar ve %0,7 pay ile 21. sırada bulunmaktadır (TCMB).

Avustralya'ya 1960'ların sonlarından itibaren gelmeye başlayan Türkler, günümüzde birinci, ikinci ve üçüncü kuşağın temsil ettiği 155 bin üzerinde bir Türk topluluğunu oluşturmaktadırlar. Avustralya'ya yerleşen vatandaşlarımız ilk zamanlarda daha çok emek yoğun sektörlerde çalışmışlardır. Günümüzde Türk toplumu Avustralya ekonomisinde esnaf, işadami, sanayici, akademisyen gibi çok çeşitli alanlarda etkin bir rol almakta ve önemli katkı sağlamaktadır.

Türk işadamları işveren olarak, gıda, inşaat, tekstil, mobilya, toptan ve perakende ticaret, boyacılık, iletişim hizmetleri, restoran işletmeciliği, otomobil tamiri ve taksicilik gibi alanlarda faaliyet göstermektedir. İşçi olarak ise tarım, madencilik, bankacılık, eğitim, sağlık, inşaat ve çeşitli alt hizmet sektörlerinde çalışmaktadır. Avustralya'da yerleşik Türk sahipli küçük ve orta boy işletmelerin listesinin yayınlandığı Turkish Golden Business Directory isimli bir online rehber de bulunmaktadır. Bahse konu rehber <http://www.goldendirectory.com.au/> adresinden erişmek mümkündür.

Halihazırda mesafe faktörünün her iki ülkenin de ticari potansiyellerini eksik değerlendirmelerine ve kendi bölge ülkeleriyle ekonomik ve ticari ilişkileri geliştirmeye öncelik vermelerine yol açmaktadır. Ancak coğrafi uzaklık günümüzde bir dezavantaj olmaktan çıkmış durumdadır ve Avustralya'nın sahip olduğu büyük alım gücü, tüketim eğilimi ve Asya-Pasifik Bölgesindeki stratejik konumu, iki ülke arasındaki ticaret hacmini artıracak pazarı doğrudan hedefleyen stratejilerin geliştirmesini önemli kılmaktadır. Bundan hareketle, ülkemizin ve Türk ürünlerinin etkin tanıtımı, firmalarımızın fuarlara ve ticaret heyeti organizasyonlarına daha fazla katılımı önem arz etmektedir.

FUARLARA KATILIM

2018-2019 yıllarında Bakanlığımız tarafından 20 puan ilave destek sağlanacak hedef ülkeler arasında Avustralya da yer almaktadır. Bakanlığımızın desteklediği fuarlara <https://www.ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar> web adresinden ulaşılabilir.

Avustralya'da düzenlenen genel ve sektörel fuar ve sergilerinin tam listesi Exhibition and Event Association of Australia'nın www.eeaa.com.au web sitesinde yayınlanmaktadır.

Ayrıca, Avustralya'da düzenlenen fuarlar için www.auma.de veya www.expodatabase.com web adreslerine de başvurulabilir.

PAZAR İLE İLGİLİ BİLGİLER

Avustralya'da son 10-15 yıldır tüketim harcamalarında müthiş bir artış yaşanmaktadır. Önümüzdeki dönemde de tüketimin yavaş ama düzenli olarak artacağı, küresel mali krizden daha çok etkilenmiş olan diğer gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında Avustralya'nın daha sağlam duracağı ve yabancı yatırımcılar için cazip bir ülke olmaya devam edeceği tahmin edilmektedir.

Dil öğrenmek ve çalışmak amacıyla ülkeye göç eden genç nüfus, nüfusun yaşlanma sürecini yavaşlatan önemli. Bununla birlikte, 65 yaş üstündeki kişilerin sayısının sabit olarak artması sağlık ürünleri ve hizmetlerine, ev ile ilgili bakım hizmetleri ve konaklama ile ilgili söz konusu yaş grubunun taleplerinin artmasına neden olmaktadır.

Avustralya'nın, coğrafi olarak izole olmasına ve göreceli olarak az bir nüfusa sahip olmasına rağmen, 2017 yılı itibarıyla 25 milyona yaklaşan nüfusu ve 1,4 trilyon tutarındaki nominal GSYİH'si ile cazip ve hızla büyüyen bir pazar olmayı sürdüreceği öngörülmektedir.

Avustralya piyasasına arz edilecek tüm ithal ürünlerin ilgili mevzuatına uygun olmasından ithalatçı sorumlu bulunmaktadır. Pazarla girişte herhangi bir teknik engelle karşılanmaması için ürünün tabii olduğu standartlar, teknik düzenlemeler konusunda ithalatçıdan detaylı bilgi istenmeli veya bu raporun ekinde yer alan ilgili kurumların web sitelerinden detaylar kontrol edilmelidir.

Ayrıca, diğer ülkelere olan coğrafi uzaklık nedeniyle Avustralyalılar aldıkları ithal ürünlerin kaliteli olması yanında, ihracatçıdan belirli süre için ürün garantisi, eğitim, ilan ve promosyon için destek beklemektedirler. Ticari ilişkilerde ürünlerin ve yedek parçaların zamanında teslimi, alıcıya verilen tüm taahhütlerin zamanında yerine getirilmesi çok önemli görülmektedir.

FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI

IP Australia, ülkenin fikri, sınai mülkiyet haklarını icra eden kurumudur. <http://www.ipaustralia.gov.au> adresinden detaylı bilgi alınabilmektedir. Kurum, fikri, sınai mülkiyet haklarını düzenleyerek, yeni fikir ve icatlara yönelik ülkede daha fazla yatırımı yapılmasını amaçlamaktadır.

Genelde Avustralya'da lisans alanında çok az kanuni ve idari yükümlülük bulunmaktadır. Patentlerin, "copyright"ların ve diğer kanuni hakların özel lisanslarını almak için çok küçük formalitelerin yerine getirilmesi gerekmektedir.

Ticari Marka Kanunu (the Trade Mark Act) lisans alanların veya kanunda belirtildiği şekliyle kullanıcıların" kayıt olmalarını zorunlu kılmaktadır. Bir lisans anlaşmasının; verilen lisansın türü, izin verilen bölge, lisans ücreti veya telif hakkı, lisans alanın görevleri ve yükümlülükleri, sözkonusu teknolojinin kullanılacağı saha ve süresi, kalite kontrolünün devamlılığı, lisans alan tarafından yapılan yenilikler ve geliştirmelerin mülkiyet hakları, garantiler ve sorumluluklar, teknik yardım ve gizlilik, alt-lisanslar ve görevlendirme ile lisansın sona erme koşullarını ihtiva etmesi gerekmektedir. Lisans anlaşması yapmadan önce her iki tarafın, lisans verilecek ürün veya hizmetin Avustralya'da başka bir şirket adına kayıtlı olup olmadığını araştırması gerekmektedir.

DAĞITIM KANALLARI

Dağıtım kanalları doğrudan satış, distribütör veya acente kullanımı veya doğrudan yatırımlar yoluyla oluşturulabilir.

Avustralya'ya ürünlerini pazarlamak isteyen firmalar genellikle acenteler, distribütörler, franchise yapanlar ve lisans kullanıcı firmalarla işbirliği yapmaktadırlar.

Acenteler: Acente veya temsilciler yabancı şirket adına iş yaparlar ve alım anlaşmaları için aracı olurlar. Birçok halde, bir satış acentesinin şartları müzakere etmeye veya bir satış kontratını sonuçlandırmaya yetkisi yoktur. Acente kontratı yabancı firmaya (ihracatçı) yollar, firma da kontratı kabul eder veya reddeder. Ancak, acente yabancı bir firma satış temsilcisi olarak kabul edildiği için acentelik mevzuatına göre yabancı firma, acentesinin yaptığı eylemlerden sorumludur.

Acenteler yabancı bir firma ile acentelik anlaşması imzalayınca ana şirketin talimatlarına uyma, çıkarlarını koruma ve düzgün muhasebe tutmak dahil bir çok vazife ve sorumluluğun altına girerler. Acente, hizmetlerinin karşılığını alma ve işine usulsüz son verilmesi halinde alacaklarının ve uğradığı kayıpların tazmin edilmesi hakkını mahfuz tutar. Ancak, Avustralya mevzuatında tazminat için bir emsal yoktur. Taraflar, sözleşmenin sona erdirilmesi için belli hususları sözleşmeye derç edebilirler. Her iki taraf da sözleşmenin sona erdirileceği konusunda makul bir süre içinde birbirlerine haber verirlerse sözleşmeyi sorunsuz sona erdirebilirler. Her ne kadar "makul süre" için herhangi bir belirli süre bulunmuyorsa da hakimler, makul sürenin verilip verilmediğine, kontratın özelliğini ve yürürlükte kaldığı süreyi göz önünde bulundurarak karar vermektedirler.

Distribütörler: Distribütör bağımsız bir şirket gibi çalışır. Ürünleri yabancı firmadan satın alır ve toptancılara ve/veya perakendecilere bunların dağıtımını yapar. Genel olarak yabancı şirket, distribütörün rakip ürünleri satmasını engelleyemez. Ancak, distribütörler yabancı firmanın acentesi olarak kabul edilmediği için yabancı firma onun eylemlerinden sorumlu tutulmaz.

Avustralyalı distribütörler için yabancı bir firmanın ürünlerini bir coğrafi bölgede pazarlamak amacıyla münhasır hak talep etmek normal bir uygulamadır. Bu hak, pazarın coğrafi büyüklüğünden dolayı genelde birkaç eyalet, hatta bazen tüm ülke için talep edilebilmektedir.

Taraflar, bir anlaşma kaleme alırken Avustralya veya bir başka ülke kanunları arasında tercih yapabilirler. Ancak, yabancı bir kanunun seçilmesi Avustralya kanununun zorunlu hükümlerinin uygulanmasına engel değildir. Kanun şartı olmadan Avustralya Mahkemeleri acente veya distribütörün çalıştığı yerin kanununu (Avustralya federal kanunu veya ilgili Eyalet veya yerel kanun) uygulayabilir.

Franchising : Bu yöntem son yıllarda gelişen bir pazara giriş şekli olmuştur.

Ortak Yatırımlar: Avustralya firmalarıyla ortak yatırım yoluyla işbirliğine gidilebilir. Ortak yatırım Avustralya'da olabileceği gibi, Türkiye veya üçüncü bir ülkede de olabilir.

Lisans Alma: Genelde Avustralya'da lisans alanında çok az kanuni ve idari yükümlülük vardır. Patentlerin, copyrightların ve diğer kanuni hakların özel lisanslarını almak için çok küçük formalitelerin yerine getirilmesi gerekmektedir. Ticari Marka Kanunu (the Trade Mark Act) lisans alanların veya kanunda belirtildiği şekliyle "kullanıcıların" kayıt olmalarını öngörmektedir.

Bir lisans anlaşması şunları ihtiva etmelidir;

- Verilen lisansın türü,
- İzin verilen bölge,
- Lisans ücreti veya royalty,
- Lisans alanın görevleri ve yükümlülükleri,
- Söz konusu teknolojinin kullanılacağı saha ve süresi,
- Kalite kontrolünün devamlılığı,
- Lisans alan tarafından yapılan yenilikler ve geliştirmelerin mülkiyet hakları,
- Garantiler ve sorumluluklar,
- Teknik yardım ve gizlilik,
- Alt-lisanslar ve görevlendirme ile lisansın sona erme şartları.

Lisans anlaşması yapmadan önce her iki taraf da, lisans verilecek ürün veya hizmetin Avustralya'da başka bir şirket adına kayıtlı olup olmadığını tespit etmelidir

AMBALAJ, PAKETLEME VE ETİKETLEME

ETİKETLEME:

İhracatçıların, bazı ürünlerde paketleme, etiketleme, ürün içeriğinin belirtilmesi, pazarlama, satış ile ilgili kurallar ile genel ağırlık ölçü birimleri ile ilgili hususları düzenleyen mevzuata dikkat etmeleri gerekmektedir.

Genel olarak, ithal edildiği ambalaj içinde tüketicilere ulaşan veya satışa sunulan paketli ithal ürünlerin ambalajlarında doğru tanımlamaların bulunması ve imal edildiği ülkenin belirtilmesi

gerekmektedir. Ticari tanımlama, görülebilir ve okunabilir bir şekilde ambalaj üzerine yazılmalıdır. Ambalaj üzerine konulan diğer ilave bilgiler ve/veya etiketlemeler doğru olmalı ve ticari tanımlamanın bir parçası olarak konulması zorunlu olan bilgilerle ters düşmemelidir.

Bir paket içerisinde satılan bir ürünün miktarı, metrik ölçüm birimleri ile olmak üzere, ambalajın ana teşhir yüzü üzerinde tam olarak gösterilmelidir. Miktarı belirtirken "net" kelimesi mutlaka yazılmalıdır.

Avustralya'ya ithal edilecek ürünün doğru işaretlenmesinden ithalatçı sorumludur. Ürünün ağırlığı, menşei, üreticisi, hazırlanması, içeriği ve telif hakkı gibi hususlarda tüketiciyi yanıltabilecek herhangi bir ekleme, silme veya diğer işlemler yanlış işaretleme olarak anlaşılmakta ve bunlardan ithalatçı sorumlu tutulmaktadır.

Yazı ve işaretlemeler İngilizce olmalı, okunaklı olmalı, ürüne iliştilmiş etiket şeklinde veya ambalaj üzerinde olmalı ve bazı durumlarda menşe ülkeyi içerecek şekilde olmalıdır.

İhracatçılar sipariş aldıkları safhada iş yaptıkları firmadan ürünlerinin Avustralya federal ve eyalet hükümetleri, paketleme, etiketleme ve ölçüler mevzuatına uygun olup olmadığını mutlaka öğrenmelidirler.

GIDA ETİKETLEMESİ:

Avustralya Gıda Kodu, çoğu kez gıda ürünlerinin söz konusu kodda belirtilen bilgileri içeren etiketi taşımasını zorunlu kılmaktadır. Etiketin, genel olarak şu bilgileri taşıması gerekmektedir.

- a. Ürünün ismi veya isim yoksa ürünün yapısını tam olarak gösterecek isim veya tanımlama, (Name or description of the food)

Ürünün ambalajı üzerindeki etiket, ürünün ismini veya tanımını içermelidir. Etiket, ürünün ismi varsa bu ismi, ismi yoksa ürünün yapısını, niteliğini açıklamaya yetecek kadar bir tanım içermelidir. Ürünün ismi veya tanımı, ürünü diğer ürünlerden ayırt etmeye yetecek kadar spesifik olmalıdır. Gıda için standartta belirtilen isim, o gıda için tespit edilen gıda ismidir ve etikette gözükmesi gereken budur. Eğer gıda için bir gıda ismi tespit edilmemişse veya bir standart yoksa etiket uygun bir isim taşımalıdır. Uygun bir isim; gıdanın ne olduğunu belirten ve tüketiciyi yanıltmayan, şaşırtmayan ve aldatmayan bir isimdir. Bu uygun isim gıdanın içinde yer alan tek bir malzemeyi temsil etmemeli ayrıca, gıdanın karakteri veya yapıldığı yer veya menşei ile ilgili yanıltıcı veya yanlış yönlendirici bir isim olmamalıdır.

- b. Gıda üretim parti tanımlaması (Lot Identification)

Parti tanımlaması, paketlenmiş gıdalar için gerekmekte olup, bir ürünün toplatılması gerektiğinde kolaylık sağlamak için istenilmektedir.

Lot tanımlamasının bazı spesifik istisnaları bulunmaktadır. Örneğin, gıdanın içinde bulunduğu büyük paketlerin veya büyük kapların parti numarası taşıması durumunda, küçük paketler halindeki gıdaların parti tanımlamasına gerek yoktur.

- c. Gıdayı Avustralya ve Yeni Zelanda piyasasına arz eden firmanın adı ve iş adresi,

Gıdanın tedarikçisinin adının ve Avustralya veya Yeni Zelanda'daki adresinin, gerektiğinde gıdanın toplanmasına imkan verebilmek için etiketin üzerinde yer alması zorunludur. Bu, tedarikçinin tespitinin ve bildirim prosedürünün kolay olması için zorunlu tutulmuştur. Tedarikçi, gıdayı Yeni Zelanda veya Avustralya'da piyasaya süren, üretici, ithalatçı, paketleyen veya satıcı anlamındadır.

- d. Standart 1.2.3. de belirtilen zorunlu uyarı yazısı ve tavsiye niteliğindeki ibareler ile yeni kodda belirtilen diğer ibareler,

Tüketicinin bilgilendirilmesini teminen, bazı bilgilerin ürünün ambalajındaki etikette bulunması gerekir. Bu bilgiler, tüketicinin sağlık ve güvenliğine yönelik riskin büyüklüğüne bağlı olarak 'tanımlanmış (prescribed) ifadeler', 'tavsiye niteliğinde ifadeler' veya 'spesifik tanım' şeklinde olabilir.

Tanımlanmış ifadeler, kodda belirtilen formata uygun olarak ve yine kodda belirtilen ifadelerle etiket üzerinde yer alması zorunlu olan spesifik etiketleme ifadeleridir. Bir uyarı ifadesi, tanımlanmış ifadelerin tipik bir örneğidir.

Genetik olarak değiştirilmiş gıdaların etiketlerinde, ürün veya ürün bileşeninin genetik olarak değiştirildiğini gösteren ibarenin bulunması zorunludur. Ayrıca, nihai ürünün yapımında kullanılan bir bileşenin, katkı maddelerinin yapıları etikette belirtilmelidir

e. Ürün bileşenlerinin listesi,

Açıkça belirtilmedikçe, etiket, ürün yapımında kullanılan bütün bileşenlerin ve birleştirilmiş bileşenlerin listesini içermelidir. Bileşen, gıda katkı maddesi dahil olmak üzere, ürünün üretiminde, hazırlanmasında veya elde edilmesinde kullanılan herhangi bir maddedir.

Bileşenler ve birleştirilmiş bileşenler, kullanılan miktar itibarıyla büyükten küçüğe doğru sıralanmalıdır. Bileşenlerin isimleri, bileşeni tam olarak tanımlayabilecek yeterlikte olmalı ve tüketiciyi aldatici ve yanıltıcı bilgi içermemelidir.

f. Tarih İşareti (Date Marking)

Paketlenmiş gıdanın dayanma ömrünün etiket üzerinde gösterilmesi genellikle gerekmektedir. İki yıl veya daha fazla raf ömrü olan gıdalar, tarih işaretlemesinden muaf tutulmuştur. Küçük paketler için tanınan muafiyetler dahil olmak üzere diğer muafiyetler Standard 1.2.5.'de belirtilmiştir.

Bir gıdanın, belli bir süre içerisinde tüketilmesi gerekmiyorsa, tarih işaretleme 'Best-before' formatında olacaktır. 'Best-before' tarih işareti, depolama şartlarına uyulması şartıyla, bir gıdanın kalitesini korumasının beklendiği son tarihtir. Bir ürün 'best-before' tarihi geçmiş olsa da güvenli olarak kullanılabilir ancak kalitesinde azalma söz konusu olur. Best-before formatı ile işaretlenmiş bir gıda, zarar görmemiş veya bozulmamış ise bu tarihten sonra da satılabilir.

Bir gıdanın belli bir süre içerisinde kullanılması gerekiyorsa, diğer bir ifade ile, gıdanın sağlık ve güvenlik gerekleri nedeniyle belli bir tarihten sonra kullanılmaması gerekiyorsa, 'use-by' tarih işareti ile işaretlenmesi gerekir. 'use-by' tarih işareti, depolama şartlarına uyulması şartıyla, bir gıdanın güvenlice tüketilebileceği son tarihtir. Bu tarihten sonra, gıdanın tüketilmemesi gerekir. 'use-by' işareti ile işaretlenmiş bir gıda, bu tarihten itibaren satılamaz. 'Use-by' ile işaretleme, sağlık veya gıda güvenliği ile ilgili sorun oluşturabilecek ürünler ile sınırlandırılmıştır.

Diğer taraftan 'packed on' tarih işareti tek başına kullanılamaz. 'packed on' sadece, 'best-before' veya 'use-by' tarih işaretlemelelerine ilave olarak kullanılabilir.

g. Kalori bilgileri,

Bazı istisnalara tabi olmakla beraber, gıdanın taşıdığı enerji, protein, yağ, doymuş yağ, karbonhidrat, şeker ve sodyum miktarlarının, gıda etiketi üzerinde gösterilmesi gerekir.

Bir kalori bilgi tablosu, tanımlanmış bir formatta olmalı ve paketteki gıdanın ve bu gıdanın bir biriminin taşıdığı kalori miktarını içermelidir.

h. Katkı maddeleri ile ürün bileşimlerinin yüzdeleri,

Bazı istisnalara bağlı olarak, ürün bileşenlerinin etiket üzerinde oran olarak gösterilmesi zorunludur. Oran beyanı, gerçek değer olabilir veya tam olması şartıyla minimum değer olabilir.

i. Kullanım ve saklama bilgileri,

Ürünün kullanımı ve saklanmasına ilişkin bilgilerin ürün etiketi üzerinde yer alması, tüketicilerin kullanım ve saklamaya ilişkin bilgilere gereksinim duydukları durumlarda zorunludur.

j. Yeni Zelanda dışındaki ülkelerden ithal edilen ürünlerin hangi ülkeden geldiği (Menşe Ülke)

Bir gıdanın ambalajındaki etiketin, gıdanın imal edildiği ülke ismini taşıması gerekir. Bu hüküm, Avustralya'da üretilen veya Yeni Zelanda'dan ithal edilen gıdalara uygulanmaz.

Özel etiketleme gerektiren ürünler (Commodity specific labelling requirements): Bazı ürünlerin etiketlenmesi, bu genel kurallara ilave olarak başka kurallara da tabidir. İmalatçı/ ithalatçı

veya perakendecilerin, ürünlerin bu gruba girip girmediklerini tespit etmek için ürün standartlarına bakmaları gerekir.

m) Etiketleme istisnaları:

Aşağıda yer alan gıdalar etiketlemeden muafır:

- Paketlenmemiş gıdalar,
- Beyan edilmesi gereken maddeleri içeren paketler hariç olmak üzere, dışında başka bir ambalaj olmaksızın satılması planlanmayan iç paket içerisinde yer alan gıdalar,
- Satıldığı binalarda yapılan ve paketlenen gıdalar,
- Gıdayı satın alacak müşteri yanında paketlenen gıdalar,
- Meyve veya sebzenin yapısını veya kalitesini bozmayacak ambalajlarda bulunan bütün veya kesilmiş haldeki meyve ve sebzeler,
- Alıcının siparişi üzerine paketlenmiş olarak ve tüketime hazır halde teslim edilmiş gıdalar
- Yardım toplamak üzere satılan gıdalar.

Avustralya ve Yeni Zelanda Sağlık Bakanlıkları tarafından Kasım 2000 tarihinde yeni bir Gıda Standartları Kodu kabul edilmiştir. Bu koda göre, paketlenmiş bütün gıdaların etiketinde gıdaların ne kadar yağ, protein, enerji, karbonhidrat ve tuz içerdiğine ilişkin besin değerleri yer alması gerekmektedir. Etiketlerde ayrıca gıdanın temel bileşenlerinin yüzdesi ile alerjiye sebep olabilecek temel gıdaların belirtilmesi gerekmektedir.

Besin değerlerinin etikette gösterilmesine ilişkin örnek tablo aşağıda yer almaktadır. Bu bilgiler ve daha ayrıntılı bilgiler Standard 1.2.8. (Nutrition Information Requirements) isimli standartta yer almaktadır. Söz konusu standarda Avustralya Standard Kuruluşu'nun web sayfasından ulaşılabilmektedir.

(http://www.foodstandards.gov.au/srcfiles/Standard_1_2_8_Nutrition_Info_v115.pdf)

Avustralya-Yeni Zelanda Gıda İdaresi, 7 Aralık 2000 tarihinde, Gıda Standartları Kodunda, gen teknolojisi kullanılarak üretilen gıdalarda zorunlu etiketleme gerektiren bir değişiklik yapmıştır. Bu etiketleme gerekleri 7 Aralık 2001 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

1.5.2. sayılı standarda (Gen teknolojisi kullanılarak üretilen gıdalar) göre iki zorunluluk bulunmaktadır. İlk olarak ürünün piyasaya girmeden önce gıda güvenliği açısından da değerlendirilerek onaylanması ve zorunlu etiketleme gerekliliklerinin yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu Standard ile sadece değerlendirmeden geçen ve onaylanan Genetiği Değiştirilmiş Gıdalar gıda zincirine dahil olabilmektedir.

Avustralya ve Yeni Zelanda Gıda Standartları Kuruluşu'nun web sitesinde Genel Gıda Standartları, Gıda Ürünleri Standartları ve Gıda Güvenliği Standartları mevzuatı yer almaktadır (<http://www.foodstandards.gov.au/> , Food Standards Australia and New Zealand).

MARKALAMA

Markalama, gıda etiketlemesinin bir parçası olup, gıda standartları uygulamaları kapsamında bu konuda aranılan şartlar da <http://www.foodstandards.gov.au/> (Food Standards Australia and New Zealand) internet sitesinde yer almaktadır.

Buna göre, imalatçının/üreticinin, ithalatçının, dağıtıcının isim ve iş adreslerinin ve dağıtılan ürünün markasının etikette belirtilmesi zorunlu bulunmaktadır.

PAKET VE AMBALAJLAMA

Paketleme ile ilgili kurallar da, malın niteliğine (kuru, sıvı, tehlikeli, yanıcı, patlayıcı vs) ve yapılacak taşıma türüne göre değişmektedir. Paketleme ile ilgili gerekli bilgiler Avustralya Paketleme Konseyi(Australian Packaging Council)'nin internet sitesinde yer almaktadır (<http://www.pca.org.au>).

ULAŞTIRMA VE TAŞIMACILIK MALİYETLERİ

İstanbul'dan Sydney'e direkt nakliye seferleri bulunmamaktadır. Port Klang (Malezya) aktarmalı deniz yolu nakliyesi yaklaşık 46 gün sürmektedir.

Nakliye ücretleri gönderi zamanı ve taşınacak malın cinsine göre değişiklik arz edebilmektedir.